



### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อวิเคราะห์บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขา  
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในมหาวิทยาลัยของรัฐตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ โดยเปรียบเทียบ  
เทียบบทบาทที่ปฏิบัติจริงและไม่ปฏิบัติตามทฤษฎี เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิชา  
การ ให้มีบทบาทตามทฤษฎีของวินสตันและคณะอย่างเหมาะสมกับสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์  
โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ในรูปของตารางประกอบคำอธิบายตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของ อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อ  
บทบาท อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ
- ตอนที่ 3 วิเคราะห์และเปรียบเทียบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระหว่าง  
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ตามความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษา และ  
นิสิตนักศึกษา
- ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ  
ในการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ
- ตอนที่ 5 สรุปความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจากการตอบแบบสอบถาม  
ปลายเปิด และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ในการเสนอ  
แนวทางการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการให้มีบทบาทตามทฤษฎีของ  
วินสตันและคณะ

**ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**

**ตารางที่ 4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
N = 262		
<b>เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตนักศึกษา</b>		
ชั้นปีที่ 1	68	25.95
ชั้นปีที่ 2	68	25.95
ชั้นปีที่ 3	64	24.44
ชั้นปีที่ 4	62	23.66
<b>อายุการปฏิบัติงาน</b>		
1 - 5 ปี	105	40.08
6 - 10 ปี	42	16.03
10 - 15 ปี	71	27.10
16 - 20 ปี	28	10.69
20 - 25 ปี	9	3.43
มากกว่า 25 ปี	7	2.67
<b>จำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแล</b>		
1 - 10 คน	73	27.86
11 - 20 คน	117	44.66
21 - 30 คน	41	15.65
31 - 40 คน	6	2.29
41 - 50 คน	5	1.91
51 - 60 คน	11	4.20
มากกว่า 60 คน	9	3.43

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 262	
<b>การรับรู้บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ</b>		
ทราบ	261	99.62
ไม่ทราบ	1	0.38

ตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตนักศึกษาทุกชั้นปี โดยเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของนิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มากที่สุด ร้อยละ 25.95 และอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่มีอายุการปฏิบัติงานอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี ร้อยละ 40.08 จำนวนนิสิตนักศึกษาในความดูแลเฉลี่ยอาจารย์ที่ปรึกษา 1 คน ต่อนิสิตนักศึกษา 11 - 20 คน ร้อยละ 44.66 และอาจารย์ที่ปรึกษาส่วนใหญ่รับรู้บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 99.62

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ประเภทนิสิตนักศึกษาสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี  
จำแนกตามมหาวิทยาลัย คณะ และชั้นปี

สถานภาพ	จำนวน N = 411	ร้อยละ
<b>สถานศึกษา</b>		
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	73	17.76
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ	88	21.41
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	77	18.73
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	79	19.23
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	94	22.87
<b>คณะวิชา</b>		
คณะวิทยาศาสตร์	98	23.84
คณะวิศวกรรมศาสตร์	175	42.58
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	43	10.46
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม	22	5.35
คณะเกษตร	45	10.95
คณะเทคโนโลยี	11	2.68
คณะทรัพยากรธรรมชาติ	17	4.14



สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
	N = 411	
<b>เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปี</b>		
ชั้นปีที่ 1	102	24.82
ชั้นปีที่ 2	109	26.52
ชั้นปีที่ 3	105	25.55
ชั้นปีที่ 4	95	23.11

ตารางที่ 5 แสดงว่า นิสิตนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาอยู่มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ร้อยละ 22.87 รองลงมาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ 21.41 และสังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 42.58 และสังกัดคณะเทคโนโลยีน้อยที่สุด ร้อยละ 2.68 และส่วนใหญ่เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 26.52 เป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีที่ 4 น้อยที่สุด ร้อยละ 23.11

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 2** ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา  
วิชาการ ตามทฤษฎีของวินสตันและคณะ ตารางที่ 6-9

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และ  
เทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
1. แนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนด เป้าหมายของตนเองในการศึกษา.....	240	91.60	311	75.67	*
2. กำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดย คำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษา เป็นหลัก.....	198	75.57	269	65.45	*
3. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเป้าหมาย และ แนวทางทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำ ปรึกษา.....	200	76.34	250	60.83	*
4. ร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้ สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต.....	179	68.32	168	40.88	
5. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับ หลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา.....	242	92.37	270	65.59	*
6. แนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาวิชาที่ศึกษา ก่อนที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน.....	193	73.66	225	54.74	
7. แนะนำแนวทางการ ประกอบอาชีพในสาขา วิชาที่นิสิตนักศึกษาศึกษา.....	208	79.39	254	61.80	*
8. แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อใน ระดับสูง.....	213	81.30	257	65.23	*
9. แนะนำและชี้แจงเกี่ยว กฎระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนิสิตนักศึกษาควรทราบอย่างชัดเจน....	170	64.89	201	48.91	
10. แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอน การลง ทะเบียนเรียน และปฏิทินการศึกษาให้นิสิต นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน.....	140	53.44	181	44.04	

ตารางที่ 6 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
11. แนะนำวิธีการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการ และความเคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	163	62.21	201	48.91	
12. แนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	145	55.34	200	48.66	
13. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตทางสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	179	68.32	212	51.58	
14. ให้คำปรึกษาและตักเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง.....	234	89.31	307	74.70	*
15. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของมหาวิทยาลัย.....	183	69.85	188	45.74	
16. แนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา.....	229	87.40	284	69.10	*
17. แนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป.....	214	81.68	259	63.02	*

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 6 แสดงว่า อาจารย์สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำ และให้คำปรึกษา ในข้อ การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 92.37) รองลงมา คือ การแนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 91.60) การให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของ นิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 89.31) ส่วนในข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีปฏิบัติน้อย เรียงตามลำดับ คือ การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน และปฏิทินการศึกษาให้นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน (ร้อยละ 53.44) และการแนะนำทักษะ ขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 55.34)

นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ปฏิบัติในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำและ ให้คำปรึกษา ในข้อ การแนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการ ศึกษา (ร้อยละ 75.67) และการให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 74.70) และเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปฏิบัติน้อย ในข้อ การร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต (ร้อยละ 40.88) และแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้นิสิต นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน (44.04)

ส่วนกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดยข้อมูล ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติ แต่ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาไม่ สันนิษฐานว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติในประเด็นดังกล่าว อันได้แก่ข้อ การร่วมวางแผนกับนิสิตนักศึกษาให้ สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 68.32 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 40.88) และการอธิบายในนิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษาโดยข้อมูลของอาจารย์ ที่ปรึกษาวิชาการได้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนมากได้ปฏิบัติ แต่ข้อมูลนิสิตนักศึกษา แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติน้อย (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 92.37 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 65.59)

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
18. อาจารย์ที่ปรึกษามีแบบฟอร์มให้นิสิตนักศึกษากรอกข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกิจกรรมและสภาพส่วนตัว.....	143	54.58	200	48.66	
19. อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลที่นิสิตนักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ.....	169	64.50	199	48.42	
20. อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล.....	135	51.53	194	47.20	
21. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง.....	235	89.69	303	73.72	*
22. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น...	120	45.80	145	35.28	
23. ในการให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาการมากกว่าการพัฒนานิสิตนักศึกษาด้านอื่น ๆ.....	183	69.85	256	62.29	
24. มีการจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	50	19.08	111	27.01	
25. ส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่ศึกษา..	218	83.21	283	68.86	*
26. ช่างนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือสังคม.....	167	63.74	216	52.55	



ตารางที่ 7 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิต นักศึกษาในด้าน					
27. บุคลิกภาพ.....	224	85.50	327	79.56	*
28. การตรงต่อเวลา.....	247	94.27	318	77.37	*
29. ความรับผิดชอบ.....	256	97.71	363	88.32	*
30. การใช้ภาษา.....	201	76.72	321	78.10	*
31. ตักเตือนหรือนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อ พบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา.....	240	91.60	336	81.75	*
32. อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทนการให้คำปรึกษาทุก ครั้งที่นักศึกษาเข้าพบเพื่อใช้เป็นข้อมูล ประกอบการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป....	81	30.92	185	45.01	

ตารางที่ 7 แสดงว่า อาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา ในข้อ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 97.71) การตรงต่อเวลา (ร้อยละ 94.27) การตักเตือนหรือนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 91.60) ส่วนในข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ปฏิบัติน้อย คือ การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 19.08) และการบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้งที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้คำปรึกษา (ร้อยละ 30.92)

นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา ในข้อ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 88.32) รองลงมาคือ ตักเตือนหรือนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 81.75) และเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ปฏิบัติน้อย ในข้อ การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 27.01) และอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 35.28)

ตารางที่ 8 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษา	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
33. กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนในการให้นิสิต นักศึกษา เข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา.....	85	32.44	161	39.17	
34. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีการพบปะ กันอย่างสม่ำเสมอในแต่ละภาคการศึกษา..	180	68.70	181	44.04	
35. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาได้มีข้อ ตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนในเรื่องการให้คำ ปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา.....	41	15.65	111	27.01	
36. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบและให้นิสิต นักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา	28	10.69	84	20.44	
37. มีการนัดพบนิสิตนักศึกษาในความดูแลอย่าง ไม่เป็นทางการในโอกาสพิเศษ.....	160	61.07	190	46.23	
38. ติดตามและสอบถามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้ คำปรึกษาเมื่อครั้งที่ผ่านมาก่อนการให้คำ ปรึกษาในเรื่องต่อไป.....	173	66.03	225	54.74	
39. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อ นิสิตนักศึกษา เข้าพบ.....	250	95.42	322	78.35	*
40. อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถามเรื่องต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่ เพียงอย่างเดียว.....	235	89.69	280	68.13	*
41. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็น อย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอ คำปรึกษา.....	246	93.89	282	68.61	*

จากตารางที่ 8 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา พบว่า ทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติ ในข้อ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 95.42 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 78.35) การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 93.89 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 68.13) และเห็นตรงกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติน้อย ในการจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษาร้อยละ 10.69 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 20.44) และในด้านการมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษาในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 15.65 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 27.01)

ส่วนกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความเห็นไม่ตรงกัน โดยข้อมูลของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาส่วนมากได้ปฏิบัติ แต่ข้อมูลของนิสิตนักศึกษายืนยันว่าอาจารย์ปฏิบัติค่อนข้างน้อยอันได้แก่ข้อ การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 93.89 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 68.61)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน	ปฏิบัติ				ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ N=262	ร้อยละ	นักศึกษา N=411	ร้อยละ	
42. ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว.....	231	88.17	247	60.10	*
43. อาจารย์ที่ปรึกษาประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....	225	85.88	265	64.48	*
44. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล.....	232	88.55	271	65.94	*
45. ปรึกษานิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล.....	247	94.27	299	72.75	*
46. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์ผู้สอน หากพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน.....	186	70.99	243	59.12	
47. อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด, ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในความดูแล	138	52.67	218	53.04	
48. ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสมตามความถนัดความสนใจของนิสิตนักศึกษาเพื่อส่งเสริมประสบการณ์ในการประกอบอาชีพในอนาคต.....	144	54.96	227	55.23	
49. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน.....	124	47.33	210	51.09	

จากตารางที่ 9 ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการให้ความช่วยเหลือและ ประสานงาน พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษา จำนวนมากได้ปฏิบัติ ในข้อ การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา ในความดูแล (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 94.27 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 72.75) และข้ออาจารย์ ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 88.55 นิสิตนักศึกษา 65.94) และเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ปฏิบัติน้อย ในข้อ การให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษา ลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 47.33 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 51.09) และในข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย ในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในความดูแล (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 52.67 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 53.04)

ส่วนกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นไม่ตรงกัน โดยข้อมูล ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้แสดงให้เห็นว่าอาจารย์จำนวนมากได้ปฏิบัติ แต่ข้อมูลของนิสิต นักศึกษาว่าอาจารย์ได้ปฏิบัติค่อนข้างน้อยในประเด็นดังกล่าว ได้แก่ การติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบข้อมูลหรือไม่สามารถตอบได้ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 88.17 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 60.10)

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



**ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค**  
**ตารางที่ 10-13**

**ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา**

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
1. แนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษา รู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเอง ในการศึกษา.....	96 89.72	128 79.50	*	144 92.90	183 73.20	*
2. กำหนดเป้าหมายของการให้คำ ปรึกษา โดยคำนึงถึงความต้อง การของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก..	79 73.83	114 70.81		119 76.77	155 62.00	*
3. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจ เป้าหมาย และแนวทางการปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา.....	87 81.31	107 66.46	*	113 72.90	143 57.20	
4. ร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิต นักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ของชีวิต.....	72 67.29	62 38.51		107 69.03	106 42.40	
5. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา	97 90.65	102 63.35	*	145 93.55	168 67.20	*

ตารางที่ 10 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
6. แนะนำลักษณะรายวิชาในสาขา วิชาที่ศึกษาก่อนที่นิสิตนักศึกษาลง ทะเบียนเรียน.....	76 71.03	91 56.52		117 75.48	134 53.60	*
7. แนะนำแนวทางการประกอบอาชีพ ในสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษา....	80 74.77	97 60.25		128 82.58	157 62.80	*
8. แนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษา ต่อในระดับสูง.....	89 83.18	100 62.11	*	124 80.00	157 62.80	*
9. แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับ กฏ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนิสิตนักศึกษา ควรทราบอย่างชัดเจน.....	75 70.09	99 61.49		95 61.29	102 40.80	
10. แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอน การลงทะเบียนเรียนและปฏิบัติ การศึกษาให้นิสิตนักศึกษาทราบ อย่างชัดเจน.....	60 56.07	81 50.31		80 51.61	100 40.00	
11. แนะนำวิธีการติดตามความก้าว หน้าทางวิชาการ และความ เคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยี.....	65 60.75	78 48.45		98 63.23	123 49.20	

ตารางที่ 10 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
12. แนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี...	61 57.00	95 59.00		94 60.65	105 42.00	
13. อธิบายให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตทางสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.....	76 71.03	90 55.90		103 66.45	122 48.80	
14. ให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง.....	87 81.31	112 69.57	*	147 94.84	195 78.00	*
15. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัย	75 70.09	69 42.86		108 69.68	119 47.60	
16. แนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา..	89 83.18	113 70.19	*	140 90.32	171 68.40	*
17. แนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป..	90 84.11	97 60.25	*	124 80.00	162 64.80	*



ตารางที่ 10 แสดงว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลาง ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำและให้คำปรึกษาเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา เรื่องลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ข้อ การอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 90.65) การแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 89.72) และการแนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (ร้อยละ 84.11) และอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ปฏิบัติน้อย ในข้อ แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน และปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน (ร้อยละ 56.07) การแนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 57.00)

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา ในข้อ การแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 79.50) การกำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก (ร้อยละ 70.81) การแนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 70.19) และเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ปฏิบัติน้อย ในข้อ การร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต (ร้อยละ 38.51) การกระตุ้นให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 42.86)

สำหรับมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนภูมิภาคเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากได้ปฏิบัติ ในข้อ การให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่า ผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 94.84) การอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา (ร้อยละ 93.55) การแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 92.90) และเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ปฏิบัติน้อย ในข้อ การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ (ร้อยละ 51.61) และการแนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 60.65)

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคจำนวนมากได้ปฏิบัติ ในข้อ การให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง (ร้อยละ 78.00) การแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา (ร้อยละ 73.20) และการแนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา (ร้อยละ 90.32) และเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปฏิบัติน้อย ในข้อ แนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้นักศึกษาทราบ (ร้อยละ 40.00)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะพบว่า

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติบทบาทผ่านเกณฑ์ 6 ใน 17 ข้อ ได้แก่ข้อ การแนะนำและกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา การแนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง การให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตนักศึกษาลดต่ำลง การแนะนำวิธีการเรียนการค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา การแนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางได้ปฏิบัติบทบาทผ่านเกณฑ์ แต่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ข้อ การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติบทบาทผ่านเกณฑ์ แต่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางปฏิบัติไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ข้อ การกำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษาโดยคำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก การแนะนำลักษณะรายวิชาในสาขาวิชาที่ศึกษาก่อนที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน การแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษาศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปฏิบัติบทบาทไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ข้อ การร่วมวางแผนการศึกษากับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งนิสิตนักศึกษาควรทราบอย่างชัดเจน การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทินการศึกษาให้นิสิตนักศึกษาทราบอย่างชัดเจน การแนะนำวิธีการคิดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและความเคลื่อนไหวทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การอธิบายให้นิสิตนักศึกษาทราบถึงคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทางสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขา  
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค  
ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นิสิต ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นิสิต ร้อยละ	
18. อาจารย์ที่ปรึกษามีแบบฟอร์มให้ นิสิตนักศึกษารอกข้อมูลเกี่ยวกับการ การเรียนกิจกรรมและสภาพ ส่วนตัว.....	43 40.19	73 45.34		100 64.52	127 50.80	
19. อาจารย์ที่ปรึกษาใช้ข้อมูลที่นิสิต นักศึกษารอกมาประกอบการให้ ค่าปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ	59 55.14	70 43.48		110 70.97	129 51.60	
20. อาจารย์ที่ปรึกษาประเมินผลการ ศึกษาในแต่ละภาคการศึกษา ร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล..	38 35.51	62 38.51		97 62.58	132 52.80	
21. กระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและ ตัดสินใจด้วยตนเอง.....	100 93.46	113 70.19	*	135 87.10	190 76.00	*
22. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา ร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทาง ในการพัฒนาทักษะในการเข้า สังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น....	44 41.12	73 45.34		76 49.03	72 28.80	

## ตารางที่ 11 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
23. ในการให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับวิชาการมากกว่าการ พัฒนานิสิตนักศึกษาในด้านอื่น ๆ..	88	98		95	158	
	82.24	60.87	*	61.29	63.20	
24. มีการจัดทำแบบประเมินพัฒนาการ ของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	22	57		127	54	
	20.56	35.40		81.94	21.60	
25. ส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศน- คติที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิ- ใจในสาขาวิชาที่ศึกษา.....	88	109		130	174	
	82.24	67.70	*	83.87	69.60	*
26. ช่วยนิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะ พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต และการช่วยเหลือสังคม.....	64	96		103	120	
	59.81	59.63		66.45	48.00	
27. บุคลิกภาพ.....	98	120		126	207	
	91.59	74.53	*	81.29	82.80	*
28. การตรงต่อเวลา.....	103	101		144	217	
	96.26	62.73	*	92.90	86.80	*
29. ความรับผิดชอบ.....	106	136		150	227	
	99.07	84.47	*	96.77	90.80	*
30. การใช้ภาษา.....	73	126		128	195	
	68.22	78.26	*	82.58	78.00	*

ตารางที่ 11 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
31. ตักเตือนหรือแนะนำแนวทางที่ เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของ นิสิตนักศึกษา.....	98 91.59	120 74.53	* *	142 91.61	216 86.40	* *
32. อาจารย์ที่ปรึกษามั่นทนการให้คำ ปรึกษาทุกครั้งที่นักศึกษาเข้าพบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้ คำปรึกษาในครั้งต่อไป.....	29 27.10	76 47.20		52 33.55	109 43.60	

จากตารางที่ 11 แสดงว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางจำนวนมากได้ปฏิบัติในบทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา เรียงลำดับค่าร้อยละจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 99.07) การตรงต่อเวลา (ร้อยละ 96.26) และการกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 93.46) และนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางมีความเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนกลางจำนวนมากได้ปฏิบัติ ในข้อ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้านความรับผิดชอบ (ร้อยละ 84.47) การใช้ภาษา (ร้อยละ 78.26) และการกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง (ร้อยละ 70.19)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางมีความคิดเห็นตรงกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ปฏิบัติบทบาทด้านพัฒนาน้อย ในข้อ การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 20.56 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 35.40) และการประเมินผลการศึกษาในแต่ละภาคร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 35.51 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 38.51)



สำหรับส่วนภูมิภาคนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาที่มีความคิดเห็นตรงกันว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากปฏิบัติ ในข้อ การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาด้านความรับผิดชอบ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 96.77 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 90.80) การตรงต่อเวลา (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 92.90 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 86.80) และการตักเตือนหรือ แนะนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 91.61 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 86.40)

ส่วนในข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการส่วนภูมิภาคเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติ น้อย ได้แก่ข้อ การบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้งที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้คำปรึกษา (ร้อยละ 33.55) และการร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะ ในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 49.03) นิสิตนักศึกษามีความเห็น ว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการได้ปฏิบัติบทบาทด้านนี้น้อย ในข้อ การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษา ในด้านต่างๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ร้อยละ 21.60) การร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทางในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 28.80)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จะพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัย ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้ปฏิบัติบทบาทผ่านเกณฑ์ 7 ข้อ ใน 15 ข้อ ได้แก่ข้อ การกระตุ้นให้นิสิต นักศึกษารู้จักคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง การส่งเสริมนิสิตนักศึกษาให้เกิดทัศนคติที่ดีเพื่อก่อให้เกิด ความภาคภูมิใจ ในสาขาวิชาที่ศึกษา การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษา ด้านบุคลิกภาพ การ ตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ การใช้ภาษา และการตักเตือนหรือแนะนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อ พบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางได้ปฏิบัติผ่านเกณฑ์ แต่อาจารย์ที่ปรึกษา วิชาการมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคปฏิบัติไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ข้อ การให้คำปรึกษาเน้นในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาการมากกว่าการพัฒนา นิสิตนักศึกษาในด้านอื่น ๆ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปฏิบัติบทบาทไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ข้อ การมีแบบฟอร์มให้นิสิตนักศึกษากรอกข้อมูลเกี่ยวกับการเรียน กิจกรรม และสภาพส่วนตัว การใช้ข้อมูลที่นิสิตนักศึกษากรอกมาประกอบการให้คำปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ การประเมิน ผลการศึกษาในแต่ละภาคร่วมกับนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล การร่วมกันวิเคราะห์และหาแนวทาง ในการพัฒนาทักษะในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของ นิสิตนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การช่วยให้นิสิตนักศึกษาได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการช่วยเหลือสังคม การบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้งที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้คำปรึกษา

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
33. กำหนดตารางเวลาที่แน่นอนใน การให้นิสิต นักศึกษา เข้าพบเมื่อ ขอคำปรึกษา.....	32 29.90	71 44.10		53 34.19	90 36.00	
34. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา มีการพบปะกันอย่างสม่ำเสมอใน แต่ละภาคการศึกษา.....	85 79.44	67 41.61		95 61.29	114 45.60	
35. อาจารย์ที่ปรึกษาและนิสิตนักศึกษา ได้มีข้อตกลงร่วมกันไว้ชัดเจนใน เรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้ คำปรึกษา.....	18 16.82	56 34.78		23 14.84	55 22.00	
36. อาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำใบนัดพบ และให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็น ที่ต้องการขอคำปรึกษา.....	13 12.15	40 24.84		15 9.68	44 17.60	
37. มีการนัดพบนิสิตนักศึกษาในความ ดูแลอย่างไม่เป็นทางการใน โอกาสพิเศษ.....	61 57.00	77 47.83		99 63.87	113 45.20	



## ตารางที่ 12 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
38. ติดตามและสอบถามเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับการให้คำปรึกษาเมื่อครั้งที่ผ่าน มาก่อนการให้คำปรึกษาในเรื่อง ต่อไป.....	76 71.03	87 54.04		97 62.58	138 55.20	
39. สร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็น กันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ..	104 97.20	123 76.40	*	146 94.19	199 79.60	*
40. อาจารย์ที่ปรึกษามักพูดคุยสอบถาม เรื่องต่างๆ ของนิสิตนักศึกษาโดย ไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียง อย่างเดียว.....	96 89.72	95 59.00	*	139 89.68	187 74.80	*
41. เปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดง ความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจ ให้นิสิตศึกษามาขอคำปรึกษา..	101 94.39	113 70.19	*	145 93.55	167 66.80	*

ตารางที่ 12 แสดงว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิต นักศึกษาของมหาวิทยาลัยส่วนกลาง มีความคิดเห็นตรงกันว่าข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนมากปฏิบัติ คือ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 97.20 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 76.40) และรองลงมา คือ การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 94.39 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 70.19) การพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 89.72 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 59.00) ส่วนข้อที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติน้อย คือ การจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 12.15 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 24.84)

สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคนั้น เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนมากปฏิบัติ คือ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 94.19) และการเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษา ร้อยละ 93.55) ส่วนนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากปฏิบัติ ในข้อ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ (ร้อยละ 79.60) การพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ โดยไม่เห็นเรื่องวิชาการเพียงอย่างเดียว (ร้อยละ 74.80) การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา (ร้อยละ 66.80) ส่วนข้อที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติน้อยนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาส่วนภูมิภาคมีความคิดเห็นตรงกัน ในข้อ การจัดทำใบนัดพบ และให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 9.68 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 17.60)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา จะพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้ปฏิบัติผ่านเกณฑ์ 3 ใน 9 ข้อ ได้แก่ การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมักพูดคุยสอบถามเรื่องต่าง ๆ ของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เห็นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อจูงใจให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาคปฏิบัติ น้อยที่สุด (ไม่ผ่านเกณฑ์) ในข้อ การจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษารอกประเด็นที่ต้องการขอ คำปรึกษา

ตารางที่ 13 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษา สาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระหว่างมหาวิทยาลัยส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและ ประสานงาน	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
42. ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์จะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว...	93 86.92	97 60.25	*	138 89.03	150 60.00	*
43. อาจารย์ที่ปรึกษาประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง.....	95 88.79	106 65.84	*	130 83.87	159 63.60	*
44. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล.....	97 90.65	104 64.60	*	135 87.10	167 66.80	*
45. ปรึกษานิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล.....	103 96.26	118 73.29	*	144 92.90	181 72.40	*
46. ติดต่อประสานงานกับอาจารย์หากพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน.....	79 73.83	93 57.76		107 69.03	150 60.00	



ตารางที่ 13 (ต่อ)

บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา ด้านการให้ความช่วยเหลือและ ประสานงาน	มหาวิทยาลัยส่วนกลาง			มหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค		
	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์	ปฏิบัติ		ปฏิบัติ ผ่านเกณฑ์
	อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ		อาจารย์ ร้อยละ	นักศึกษา ร้อยละ	
47. อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ ทรัพยากรในมหาวิทยาลัย เช่น ห้องสมุด, ศูนย์แนะแนว ฯลฯ ใน การพัฒนานิสิตนักศึกษาในความดูแล	50 46.73	101 62.73		88 56.77	117 46.80	
48. ช่วยติดต่อแหล่งฝึกงานที่เหมาะสม ตามความถนัดความสนใจของนิสิต นักศึกษาเพื่อสร้างเสริมประสพ- การณ์ในการประกอบอาชีพใน อนาคต.....	60 56.07	106 65.84		84 54.19	121 48.40	
49. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิต นักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะ- เบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการ ติดตามและประสานงาน.....	54 50.47	96 59.63		70 45.16	114 45.60	

ตารางที่ 13 แสดงว่า ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงานของมหาวิทยาลัยส่วนกลางเห็นว่าข้อที่อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนมากปฏิบัติ คือ การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 96.26) และการให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 90.65) ส่วนข้อที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาปฏิบัติน้อย คือ อาจารย์ที่ปรึกษาพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัยในการพัฒนานิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 46.73) และการให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 50.47)

ส่วนนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนกลางมีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากปฏิบัติ ในข้อ การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 73.29) การประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา เมื่อพบ่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง (ร้อยละ 65.84) และเห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติ น้อย ในข้อ การติดต่อประสานงานกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการหากพบ่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในวิชาที่เรียน (ร้อยละ 57.56) และการให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (ร้อยละ 59.63)

สำหรับความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาคนั้น เห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาจำนวนมากปฏิบัติ คือ การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 92.90) และการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ (ร้อยละ 89.03)

นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค มีความคิดเห็นว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำนวนมากปฏิบัติ ในข้อ การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 72.40) การให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล (ร้อยละ 66.80) ส่วนในข้อที่เห็นว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการปฏิบัติน้อย อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการและนิสิตนักศึกษาส่วนภูมิภาคมีความคิดเห็นตรงกัน ในข้อ การให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียน เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน (อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ร้อยละ 45.16 นิสิตนักศึกษา ร้อยละ 45.60)

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการด้านการให้ความช่วยเหลือประสานงานพบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมหาวิทยาลัยส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้ปฏิบัติผ่านเกณฑ์ 4 ข้อ ใน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อมูลใดที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจะติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลดังกล่าว การประสานงานกับกอง/ฝ่ายกิจการนิสิตนักศึกษา เมื่อพบ่านิสิตนักศึกษามีปัญหาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง การให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องเกี่ยวข้อง

**ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในการดำเนินการค่าเงินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ**

**ตารางที่ 14 ปัญหาของนิสิตนักศึกษาในการเข้ารับการให้ค่าปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ**

ปัญหาและอุปสรรคในการ เข้ารับการให้ค่าปรึกษา	นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 411			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลาเพื่อพบที่จะให้ นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อขอค่าปรึกษา...	182	44.28	229	55.72
2. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูลเทคนิค และ ประสบการณ์ในการให้ค่าปรึกษาวิชาการ	117	28.47	294	71.53
3. อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสิตนักศึกษาในความดูแล มากเกินไป.....	136	33.09	275	66.91
4. สถานที่ในการพบเพื่อให้ค่าปรึกษาวิชาการมี บรรยากาศไม่เหมาะสม.....	85	20.68	326	79.32
5. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเข้าใจรายละเอียด- เอียดในหลักสูตรการเรียน การสอน...	97	23.60	314	76.40
6. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความเข้าใจระบบการ ลงทะเบียนเรียน.....	89	21.65	322	78.35
7. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่เห็นความสำคัญของ กิจกรรมเสริมหลักสูตร.....	109	26.52	302	73.48
8. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ ในการพัฒนาตนเองของนิสิตนักศึกษา....	147	35.77	264	64.23
9. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดตารางการเข้าพบ ให้นิสิตนักศึกษา.....	288	70.07	123	29.93



ตารางที่ 14 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคในการ เข้ารับการให้คำปรึกษา	นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี N = 411			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
10. ขาดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิต นักศึกษา.....	281	68.37	130	31.63
11. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีพอ ที่ จะทำให้ นิสิตนักศึกษาเข้ามาขอรับคำปรึกษา	89	21.65	322	78.35
12. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ให้เวลาหรือโอกาสใน การคิดและตัดสินใจ.....	97	23.60	314	76.40
13. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความกระตือรือร้นใน หน้าที่การให้คำปรึกษา.....	156	37.96	255	62.04
14. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีความรู้กว้างไกล ไม่ ทันเหตุการณ์ ไม่ทันสมัย.....	96	23.36	315	76.64
15. ปัญหาและอุปสรรค อื่นๆ (โปรดระบุ.....)				

ตารางที่ 14 ปัญหาของนิสิตนักศึกษาในการเข้ารับการให้คำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา  
วิชาการ พบว่า นิสิตนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเห็นว่า ข้อที่เป็นปัญหาในการเข้า  
รับการให้คำปรึกษามากที่สุด คือ อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดตารางการเข้าพบให้นิสิตนักศึกษา  
(ร้อยละ 70.07) รองลงมา คือ การขาดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่  
ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา (ร้อยละ 68.37) และที่นิสิตนักศึกษาเห็นว่า เป็นปัญหาในการเข้า  
รับการให้คำปรึกษาน้อยที่สุด คือ ความไม่เหมาะสมของสถานที่ในการพบเพื่อให้คำปรึกษาวิชาการ  
(ร้อยละ 20.68)

ตารางที่ 15 ปัญหาและอุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการในการดำเนินงาน  
อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

ปัญหาและอุปสรรคของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี N = 262			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการให้ ค่าปรึกษาวิชาการ.....	65	24.81	197	75.19
2. สถาบันไม่มีนโยบายและวิธีการดำเนินงาน ในการให้ค่าปรึกษาที่ชัดเจน.....	70	26.72	192	73.28
3. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถทำหน้าที่ให้ ค่าปรึกษาได้เต็มที่ด้วยมีภารกิจอื่น.....	122	46.56	140	53.44
4. สถาบันไม่มีการกำหนดหน้าที่ของอาจารย์ ที่ปรึกษาวิชาการไว้อย่างชัดเจน.....	68	25.95	194	74.05
5. มหาวิทยาลัยไม่ชี้แจงทำความเข้าใจใน เรื่องบทบาทการให้ค่าปรึกษาแก่อาจารย์ ที่ปรึกษา.....	70	26.72	192	73.28
6. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดข้อมูลอันเป็นประโยชน์ ในการให้ค่าปรึกษาวิชาการ.....	119	45.42	143	54.58
7. อาจารย์ที่ปรึกษาขาดความรู้เกี่ยวกับเทคนิค การให้ค่าปรึกษากันนิสิตนักศึกษา.....	98	37.40	164	62.60
8. ขาดงบประมาณสนับสนุนในการจัดทำอุปกรณ์ ในการให้ค่าปรึกษาวิชาการ.....	116	44.27	146	55.73

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรคของ อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ	อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี N = 262			
	ใช่		ไม่ใช่	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
9. อาจารย์ที่ปรึกษามีนิสิตนักศึกษาในความดูแล มากเกินไป.....	78	29.77	184	70.23
10. งานให้คำปรึกษาวิชาการไม่ได้รับการยอมรับ ให้เป็นผลงานของอาจารย์.....	135	51.53	127	48.47
11. การขาดแรงจูงใจในด้านรางวัลหรือ ผลตอบแทน.....	113	43.13	149	56.87
12. นิสิตนักศึกษาเชื่อคำแนะนำของรุ่นพี่ และ เพื่อนในการเลือกวิชาเรียนมากกว่า อาจารย์ที่ปรึกษา.....	178	67.94	84	32.06
13. อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถรู้จักนิสิต นักศึกษาได้อย่างทั่วถึงเพราะไม่มีโอกาส ได้สอนนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในความดูแล....	126	48.09	136	51.91
14. ตามความคิดเห็นของท่านอาจารย์ทุกคน จำเป็นต้องเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ..	144	57.60	118	42.40

ตาราง 15 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการมากที่สุดในเรื่อง นิสิตนักศึกษาเชื่อคำแนะนำของรุ่นพี่และเพื่อนในการเลือกวิชาเรียนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา (ร้อยละ 67.94) และที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ปรึกษาน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในเรื่องการให้คำปรึกษาวิชาการ (ร้อยละ 24.81)



สรุปข้อคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต้องเน้นสำหรับนิสิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำแนกเป็นด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

### 1. ด้านหลักสูตร

1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรให้เข้าใจทั้งในแง่ของ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และระบบการเรียนการสอน ความต่อเนื่องของ รายวิชาให้ชัดเจน เพื่อสามารถที่จะให้ความกระจ่างแก่นิสิตนักศึกษาในความดูแล

1.2 ร่วมวางแผนกับนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการให้มองเห็นภาพกว้าง ๆ ในหลักสูตรที่ศึกษา ตลอดจนวิธีเลือกเรียนรายวิชาที่เหมาะสมกับความถนัดและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ต่อและการประกอบอาชีพในอนาคต

### 2. ด้านวิธีการเรียนการสอน

2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำวิธีการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เหมาะสมกับ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และเหมาะสมสำหรับนิสิตนักศึกษาแต่ละคน

2.2 เน้นให้นักศึกษาทราบถึงแนวการศึกษา วิธีปฏิบัติ แหล่งค้นคว้าการแบ่ง เวลาเรียน ความรับผิดชอบต่อการเข้าเรียน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง รู้จักแสวงหาวิธีการ เพื่อให้ได้มาซึ่งคำตอบมีทักษะการฟัง การจับประเด็น

### 3. ด้านการปรับตัวของนิสิตนักศึกษา

3.1 ควรแนะนำนิสิตนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตทางการศึกษาในมหาวิทยาลัย เน้นในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ อยู่อย่างไรจึงจะทำให้ตนเองมีความสุข เข้ากับเพื่อนได้ดี

3.2 ควรแนะนำให้รู้จักการเข้าร่วมชมรมกิจกรรมต่าง ๆ ตามความชอบและความถนัด อันเป็นการช่วยให้นิสิตนักศึกษาเรียนรู้วิธีการปรับตัว มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น รู้จักวิธีการทำงานเป็นต้น

3.3 อาจารย์ควรต้องเน้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักการเรียนในมหาวิทยาลัยที่ นิสิตนักศึกษาจะต้องคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง ตลอดจนให้มีความเข้าใจในบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา สำหรับการเรียนในระดับอุดมศึกษา

### 4. ด้านการศึกษาต่อ

4.1 ควรได้มีการแนะนำนิสิตนักศึกษาให้ทราบถึงแนวทางการศึกษาต่อในระดับ ที่สูงขึ้นแก่นิสิตนักศึกษาทั้งในสาขาสายตรงและสาขาอื่นที่ใกล้เคียงหรือตามความสนใจของนิสิต- นักศึกษา

4.2 อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีข้อมูลเกี่ยวกับโอกาสและแนวทางในการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา หรือทราบแหล่งข้อมูลที่จะสามารถให้ความกระจ่างแก่นิสิตนักศึกษาในเรื่องนี้ได้

4.3 ควรกระตุ้นให้นิสิตนักศึกษารู้จักวางแผนการดำเนินชีวิตของตนเอง ในระยะยาวทั้งในด้านการศึกษาหรือการประกอบอาชีพ เพื่อให้ นิสิตนักศึกษาได้รู้จักวางแผนการเรียนอย่างมีเป้าหมาย

#### 5. ด้านการหางานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

5.1 อาจารย์ที่ปรึกษาควรชี้ให้นิสิตนักศึกษาได้มองเห็นช่องทางในการอาชีพ เช่น สำเร็จการศึกษาแล้วสามารถทำงานในลักษณะใดได้บ้าง

5.2 ร่วมกับนิสิตนักศึกษาในการค้นหาบุคลิกลักษณะ ความชอบ ความสนใจ ความถนัดของตนเอง

5.3 อาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เป็นอีกแหล่งหนึ่งที่นิสิตนักศึกษาจะมีโอกาสได้งานทำ

#### 6. ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

6.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการควรมีจรรยาบรรณในวิชาชีพที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ นิสิตนักศึกษาได้

6.2 ควรเน้นให้นิสิตนักศึกษาตระหนัก มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

6.3 ปลุกฝังคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงามให้แก่ นิสิตนักศึกษา ให้คำนึงถึงผลเสียและผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและประเทศชาติ อันเนื่องมาจากการขาดจรรยาบรรณ

#### 7. ด้านลักษณะนิสิตนักศึกษา

7.1 อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการควรได้บอกกล่าวให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบถึงคุณลักษณะที่พึงมีของผู้เรียนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และควรชี้ให้นิสิตนักศึกษาได้ทราบเมื่อพบเห็นลักษณะทางบุคลิกภาพที่ไม่เหมาะสมในด้านใดด้านหนึ่ง

7.2 อาจารย์ที่ปรึกษาควรรู้จักวิชี้นำให้นิสิตนักศึกษาได้ปรับปรุงพฤติกรรมหรือบุคลิกภาพของตนเองอยู่เสมอ เพื่อการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น

#### 8. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา

8.1 อาจารย์ที่ปรึกษาควรจัดเวลาให้นิสิตนักศึกษาได้มีโอกาสในการเข้าพบเพื่อขอคำปรึกษา หรือหาวิธีการใด ๆ ที่นิสิตนักศึกษาจะสามารถพบได้ในช่วงเวลาเร่งด่วน

8.2 อาจารย์ที่ปรึกษาต้องเน้นในด้านความเป็นกันเองและการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างการเข้าพบของนิสิตนักศึกษาเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการเข้าพบครั้งต่อไป

8.3 ชี้ให้นิสิตนักศึกษาเข้าใจว่าอาจารย์ที่ปรึกษามีบทบาททั้งในแง่การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการและส่วนตัว

8.4 ควรให้ความสำคัญแก่นิสิตนักศึกษาในคุณค่าอย่างเท่าเทียมกัน ไม่แสดงความลำเอียง ความเป็นพิเศษ

8.5 ควรสร้างบรรยากาศประหนึ่งว่าเป็นคนในครอบครัวเดียวกันที่มีความอบอุ่น ความจริงใจและความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน

### สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ

#### 1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

**เพศ** ผู้บริหารของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การสัมภาษณ์มีทั้งหมด 20 คน เป็นเพศชาย 18 คน เพศหญิง 2 คน

**วุฒิการศึกษา** ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้การสัมภาษณ์เป็นผู้มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 12 คน ระดับปริญญาโทจำนวน 8 คน

**ตำแหน่ง** ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้สัมภาษณ์เป็นผู้มีตำแหน่งอธิการบดี จำนวน 1 คน รองอธิการบดี จำนวน 6 คน คณบดีหรือรองคณบดีฝ่ายวิชาการ จำนวน 13 คน

**ประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ** ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาของรัฐสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่ให้สัมภาษณ์ครั้งนี้ มีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 4 คน ระยะเวลา 11-15 ปี จำนวน 6 คน ระยะเวลา 16-20 ปี จำนวน 5 คน ระยะเวลา 20 ปี จำนวน 5 คน

#### 2. สถานปัจจุบันของการดำเนินงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

##### 2.1 ประเภทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ มี 2 ประเภท คือ

2.1.1 อาจารย์ที่ปรึกษาทั่วไป สำหรับนิสิตนักศึกษาที่ยังไม่เข้าสู่วิชาเอก อาจารย์ที่ปรึกษาประเภทนี้ส่วนใหญ่คณะจะเป็นผู้จัดให้ โดยคัดเลือกจากอาจารย์ที่คณะพิจารณาเห็นว่ามีความเหมาะสมโดยอาจพิจารณาจากวัยและความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนการมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาที่ดีต่อการแนะนำและให้คำปรึกษานิสิตนักศึกษา

2.1.2 อาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าสู่วิชาเอกแล้ว อาจารย์ที่ปรึกษาประเภทนี้ภาควิชาจะเป็นผู้คัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาให้และรับผิดชอบนิสิตนักศึกษาตลอดระยะเวลาของการศึกษา



นอกจากนี้ยังพบว่าบางสถาบันได้มอบหมายให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นฝ่ายทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ โดยพิจารณาในแง่ที่ว่าอาจารย์ในฝ่ายกิจการนักศึกษาจะมีความใกล้ชิดกับนิสิตนักศึกษาใหม่ น่าจะสามารถคุ้นเคยและติดตามความเป็นไปของนักศึกษาได้ดีกว่า ต่อเมื่อนิสิตนักศึกษาได้เข้าสู่วิชาเอกแล้ว จึงจะหมดหน้าที่ของฝ่ายกิจการนักศึกษา

2.2 การดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ จากการสัมภาษณ์พบว่า อาจารย์ทุกคนส่วนใหญ่จะมีโอกาสได้รับคัดเลือกเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ ยกเว้นอาจารย์คนนั้นได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางการบริหาร จึงมักได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ แต่ก็ยังพบว่าในบางสถาบันอาจารย์บางคนไม่เคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษา

### 2.3 สัดส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อนิสิตนักศึกษา

โดยทั่วไปจะไม่มีการกำหนดไว้ชัดเจนว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการต่อนิสิตนักศึกษาควรจะเป็นจำนวนเท่าใด แต่จากการสัมภาษณ์พบว่าโดยเฉลี่ยอาจารย์ 1 คน จะมีนิสิตนักศึกษาในความดูแล 20-30 คน ทั้งนี้เกณฑ์สัดส่วนดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น จำนวนอาจารย์ที่มีในแต่ละภาควิชาด้วย

### 2.4 การกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

บทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาโดยทั่วไปจะใช้เกณฑ์กลางของสถาบันเป็นหลัก ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น การตรวจสอบในเรื่องการลงทะเบียนเรียนของนักศึกษา การให้คำปรึกษาในเรื่องส่วนตัวการให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาในเรื่องอื่น ๆ เช่น ทักษะการศึกษ เป็นต้น นอกจากนี้บางสถาบันถือว่างานในฐานะอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินอาจารย์ในการบรรจุเข้ารับราชการและการประเมินเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

### 2.5 การคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา

ไม่มีสถาบันใดที่ได้กำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาฝ่ายวิชาการ การปฏิบัติโดยทั่วไปฝ่ายวิชาการของคณะจะคัดเลือกอาจารย์ตามความเหมาะสมซึ่งขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหารฝ่ายวิชาการของแต่ละคณะ เกณฑ์ที่ใช้โดยทั่วไป เช่น เลือกอาจารย์ที่มีอายุในวัยใกล้เคียงนักศึกษา อาจารย์ที่มีเวลาเพียงพอและมีความเข้าใจในลักษณะของนิสิตนักศึกษา นอกจากนี้บางสถาบันยังกำหนดว่า อาจารย์ต้องมีความเชี่ยวชาญในหลักสูตรเป็นอย่างดี แม่นระเอียดและปฏิทินการศึกษาอีกด้วย

### 2.6 การจัดทำคู่มืออาจารย์ที่ปรึกษา

ไม่มีสถาบันใดที่จัดทำคู่มือสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นการเฉพาะ แต่ใช้คู่มืออาจารย์ซึ่งองค์กรส่วนกลางของแต่ละสถาบันได้จัดทำขึ้นสำหรับอาจารย์ทั้งสถาบันเป็นแนวทางในการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

## 2.7 การพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

การพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการซึ่งกระทำอยู่นั้น พบว่ามีรูปแบบที่คล้ายคลึงกันในแต่ละสถาบัน กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่

2.7.1 การประชุมชี้แจง มักจะกระทำในช่วงก่อนเปิดภาคการศึกษา เพื่อให้ผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษามีความเข้าใจในแนวปฏิบัติ

2.7.2 บางสถาบันมีการเชิญวิทยากรจากภายนอก มาให้ความรู้เกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนเทคนิคต่างๆในการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นไปตามความสมัครใจของอาจารย์ที่จะเข้าฟัง

2.7.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้อาจารย์มีทักษะในการให้คำปรึกษาแก่นิสิตนักศึกษา

## 2.8 การอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ปรึกษา

การอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ปรึกษา มีรูปแบบในการดำเนินการดังนี้

2.8.1 มีการจัดทำระเบียบนิสิตนักศึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ นิสิตนักศึกษารอกสำหรับเป็นข้อมูลแก่อาจารย์ในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตนักศึกษา

2.8.2 มีการจัดเตรียมข้อมูลอันจำเป็นที่อาจารย์ที่ปรึกษาควรทราบ เพื่อให้ อาจารย์ที่ปรึกษามีข้อมูลที่ถูกต้องในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นิสิตนักศึกษา

2.8.3 สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา เช่น แฟ้มสำหรับใส่เอกสารนิสิตนักศึกษาเป็นรายบุคคล

2.8.4 การจัดทำรายงานข้อมูลผลการศึกษานักศึกษาแก่อาจารย์ที่ปรึกษาในแต่ละภาคการศึกษา

## 2.9 การประเมินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา

จากการสัมภาษณ์พบว่า การดำเนินการเพื่อประเมินการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการอย่างเป็นทางการยังเป็นระบบยังไม่มี โดยทั่วไปจะเป็นการสอบถามปัญหา อุปสรรคของอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อมีการประชุมอาจารย์ที่ปรึกษา

## 2.10 การพัฒนาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

จากการศึกษาข้อมูลจากแบบสอบถาม พบว่า อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทฤษฎีของวินสตันและคณะ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสามารถสรุปประเด็นปัญหาและแนวทางในการพัฒนาบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการจำแนกตามรายด้านได้ ดังนี้



### ด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

#### 1. การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียนและปฏิทิน

การศึกษาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่สามารถปฏิบัติข้อนี้เป็นเพราะอาจารย์ขาดข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว หรืออาจเห็นว่าข้อมูลดังกล่าวคณะวิชาได้ดำเนินการแจ้งให้นักศึกษาทราบ ทั้งในส่วนที่เป็นเอกสารและการบรรยายให้ความรู้ในการประชุมนิเทศนิสิตนักศึกษาของคณะเรียบร้อยแล้ว นอกจากนี้ยังอาจเกิดจากความไม่สนใจของอาจารย์เองในเรื่องดังกล่าว

แนวทางการพัฒนา คณะควรจัดทำข้อมูลสรุปเป็นขั้นตอนในการลงทะเบียนเรียนให้แนวปฏิบัติแก่อาจารย์ที่ปรึกษาในการลงทะเบียนเรียน เพื่อให้อาจารย์เกิดความเข้าใจและกระตุ้นให้อาจารย์ให้ความสนใจในข้อมูลดังกล่าว

#### 2. การแนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้น่าจะเป็นเพราะอาจเห็นว่านิสิตนักศึกษาที่เข้ามาศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ผ่านกระบวนการศึกษาทางวิทยาศาสตร์มาแล้วในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จึงน่าจะมี ความเข้าใจในเบื้องต้นเกี่ยวกับทักษะทางการศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงไม่จำเป็นต้องเน้นเป็นพิเศษ

แนวทางการพัฒนา ในประเด็นนี้อาจารย์ที่ปรึกษาควรแนะนำให้นักศึกษาเข้าใจสภาพการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในคณะที่เป็นอยู่ วิธีการศึกษาในสาขานี้ควรจะเป็นอย่างไร แนะนำบทบาทอาจารย์ผู้สอนและบทบาทของนักศึกษาในฐานะที่เป็นผู้เรียน ตลอดจนการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับการเป็นนักวิทยาศาสตร์

#### 3. ร่วมวางแผนกับนิสิตนักศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายของชีวิต

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของอาจารย์ในสาขานี้ได้รับการฝึกให้รู้จักคิดและแสวงหาแนวทางด้วยตนเอง อาจารย์จึงอาจจะเน้นบทบาทในด้านการให้ข้อมูล แต่นักศึกษามีหน้าที่นำข้อมูลดังกล่าวไปประยุกต์ใช้หาความเหมาะสมแก่ตนเองด้วยตัวของตัวเอง เพราะถือว่านักศึกษาในระดับนี้น่าจะเป็นผู้ใหญ่ที่ตัดสินใจได้ด้วยตนเองอยู่แล้ว

แนวทางการพัฒนา อาจารย์ควรมีบทบาทในแง่ของการกระตุ้นให้นักศึกษาในความดูแลเห็นความสำคัญในการแสวงหาเป้าหมายของตนเองทั้งเป้าหมายทางการศึกษา เป้าหมายทางอาชีพและรู้จักวิธีการวางแผนการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนรายละเอียดอาจารย์ที่ปรึกษาควรปล่อยให้เป็นเรื่องของนักศึกษาที่จะดำเนินการไปตามแนวคิดของเขาเอง



### ด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

1. การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้เป็นเพราะการประเมินพัฒนาการของนักศึกษาเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจาก พัฒนาการที่พึงประสงค์ของบัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีไม่ได้มีการกำหนดไว้ชัดเจน และจำแนกแยกด้านในเชิงพฤติกรรมออกมา นอกจากนั้นลักษณะความสัมพันธ์ของนิสิตศึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้เป็นไปโดยใกล้ชิด การที่จะประเมินด้านนี้ได้ อาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาควรมีความใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์ที่มากพอซึ่งในความเป็นจริงเป็นไปได้ยาก เพราะอาจารย์หลายคนมีเวลาอยู่ในสถาบันไม่มากนัก และนิสิตนักศึกษาเองก็มักจะมาพบอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่อถึงคราวลงทะเบียนเท่านั้น การประเมินพัฒนาการของนักศึกษาจะทราบก็เพียงแต่พัฒนาการทางการเรียนของนักศึกษาเท่านั้น เนื่องจากผลการศึกษาในแต่ละภาคการศึกษาจะเป็นตัวบ่งชี้

แนวทางการพัฒนา คณะควรที่จะกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเชิงของคุณลักษณะที่สามารถวัดได้ประเมินได้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีบทบาทในการพัฒนานิสิตนักศึกษาสาขานี้ในด้านใดเป็นการเฉพาะ และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

2. การบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้งที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้คำปรึกษาในครั้งต่อไป

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้เป็นเพราะอาจารย์ไม่เคยชินกับวิธีการและอาจเห็นว่าวิธีการเช่นนี้เป็นวิธีการของผู้ให้คำปรึกษาเชิงจิตวิทยามากกว่า บางครั้งการเข้ามาพบอาจารย์ที่ปรึกษาก็มิได้มีเรื่องในเชิงการขอคำปรึกษา แต่เป็นการพูดคุยสอบถามทั่วไป

3. การร่วมวิเคราะห์และหาแนวทางในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้อาจเห็นว่าไม่ใช่หน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะพัฒนานักศึกษาในด้านนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่จะเน้นหน้าที่การให้คำปรึกษาทางวิชาการเป็นเรื่องหลักส่วนในเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องทั่วไป เป็นเรื่องที่นิสิตนักศึกษาจะขอคำปรึกษาเองเมื่อประสบปัญหาดังกล่าวดังนั้นในเรื่องแนวทางการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาจะเข้ามามีบทบาทต่อเมื่อนิสิตนักศึกษาประสบปัญหาในเรื่องดังกล่าวและเข้ามาขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษา

แนวทางการพัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาควรแสดงความสนใจในตัวนิสิตนักศึกษา ซึ่งนอกจากจะให้คำปรึกษาแนะนำในด้านวิชาการแล้ว ควรให้ความสนใจในเรื่องส่วนตัวของนิสิตนักศึกษาโดยทั่วไป ด้วยการพูดคุยสอบถามสารทุกข์สุกดิบของนักศึกษาควบคู่กันไปด้วย ก็อาจทำให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้มีโอกาสรับทราบปัญหาในการเข้าสังคมและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

### ด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

1. การจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกในประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ปฏิบัติในข้อนี้ เป็นเพราะว่าในสังคมอุดมศึกษาในประเทศไทยมักไม่เคยชินกับวิธีการเช่นนี้ การนัดหมายกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษามักใช้การเขียนบันทึกนัดหมายมากกว่า

แนวทางการพัฒนา เนื่องจากอาจารย์ที่ปรึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากไม่ใช่นักวิชาการที่ปรึกษาทางราชการค่อนข้างมาก การจัดทำใบนัดพบจึงเป็นวิธีการที่มีความเป็นไปได้ ซึ่งควรให้มีการกรอกในประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษาด้วย เพื่ออาจารย์ที่ปรึกษาจะได้ทราบในเบื้องต้นและเพื่อประโยชน์ในการเตรียมข้อมูลอันจำเป็นแก่นิสิตนักศึกษาในความดูแลได้ด้วย นอกจากนี้ในกรณีที่อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานอื่นจำเป็น อาจมอบหมายให้อาจารย์คนอื่นที่มีความรู้และสามารถแก้ไขประเด็นที่เป็นปัญหาดังกล่าวทดแทนได้

2. การมีข้อตกลงร่วมกันชัดเจนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้ปฏิบัติข้อนี้ เป็นเพราะในสังคมไทยถือว่าอาจารย์เป็นพ่อแม่คนที่สอง ดังนั้นอาจารย์จึงต้องมีบทบาทที่จะสามารถให้คำปรึกษาได้ทุกเรื่อง การจำแนกประเด็นว่าเรื่องใดให้คำปรึกษาได้ เรื่องใดไม่ให้คำปรึกษาจึงเป็นไปได้ไม่ได้ในสังคมไทย

แนวทางการพัฒนา สถาบันควรเน้นให้อาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษา มีความเข้าใจในบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ชัดเจน บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาต่อนิสิตนักศึกษา และบทบาทของนิสิตนักศึกษาต่ออาจารย์ที่ปรึกษาควรเป็นอย่างไร ควรกำหนดให้ชัด เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันอาจารย์ควรชี้แจงนิสิตนักศึกษาให้เข้าใจถึงขีดความสามารถของอาจารย์ในการให้คำปรึกษา บางเรื่องอาจจำเป็นต้องใช้เวลาในการหาข้อมูล หรือส่งต่อไปยังหน่วยงานอื่นซึ่งสามารถให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาได้



### ด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

1. การให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิต นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน

ประเด็นปัญหา การที่อาจารย์ไม่ได้ปฏิบัติในข้อนี้เพราะไม่ถือว่าเป็นหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาที่จะต้องรับผิดชอบต่อการติดตามด้านการเรียนของนิสิตนักศึกษา โดยถือว่าเป็นหน้าที่ของนิสิตนักศึกษาที่ต้องดูแลตนเอง และการปฏิบัติทางด้านนี้มักไม่ค่อยพบในสถาบันอุดมศึกษาไทย เพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนที่ต้องดูแลรับผิดชอบนิสิตนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในวิชาดังกล่าว

แนวทางการพัฒนา สำหรับนิสิตที่ประสบปัญหาในการเรียนเป็นอย่างมาก อาจารย์ที่ปรึกษาคควรให้คำแนะนำแก่นักศึกษาในการแจ้งให้อาจารย์ประจำวิชาทราบ หรือเข้าพบอาจารย์ประจำวิชาเป็นการส่วนตัวเพื่อขอคำแนะนำ

### ภาพรวมเกี่ยวกับบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

#### ในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ

จากการศึกษาวิเคราะห์บทบาทการให้คำปรึกษาวิชาการของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ สามารถสรุปให้เห็นเป็นภาพรวมเกี่ยวกับการดำเนินบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้ดังต่อไปนี้

#### 1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่วนใหญ่ (ร้อยละ 40.08) มีอายุการปฏิบัติงานในตำแหน่งอาจารย์มาแล้ว 1-5 ปี มีนิสิตนักศึกษาในความดูแลในสัดส่วนระหว่างอาจารย์ต่อนิสิตนักศึกษา เท่ากับ 1:11-20 คนมากที่สุด (ร้อยละ 44.66) และ 1:1-10 คนรองลงมา (ร้อยละ 27.86) โดยสัดส่วน 1:60 คน มีจำนวนน้อยที่สุด นอกจากนี้ยังพบว่า ร้อยละ 99.62 ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการที่ตอบแบบสอบถามมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

#### 2. การจัดดำเนินงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

อาจารย์ในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่วนมากเคยได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ การคัดเลือกอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการนั้นเป็นการใช้ดุลยพินิจความเหมาะสมของผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากการขาดการกำหนดเกณฑ์คุณสมบัติที่ชัดเจน การจัดอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการเป็นไปในลักษณะจัดอาจารย์ประจำตัวนิสิตนักศึกษาที่ดูแลตลอดระยะเวลาการศึกษาเป็นส่วนใหญ่เนื่องจากการรับนิสิต เข้าศึกษาเป็นไปในลักษณะการเลือกวิชาเอกก่อน



เข้าศึกษาแทบทั้งสิ้น การกำหนดสัดส่วนระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา อยู่ในเกณฑ์ 1:20 คน เป็นส่วนมาก บทบาทของสถาบันที่มีต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการนั้นเป็นไปในรูปของการจัดสัมมนา ประชุม ชี้แจงเพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษามีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ส่วนการกำหนดบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีนั้น ผลการวิจัยพบว่า ยังไม่มีสถาบันใดที่ได้กำหนดขึ้นมาชัดเจน ในด้านการอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการนั้น พบว่ายังมีไม่มากนัก โดยทั่วไปเป็นการสนับสนุนเพิ่มประวัติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษา และผลการศึกษาในแต่ละภาคของนิสิตนักศึกษา

### 3. สรุปความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเมื่อเปรียบเทียบกับทฤษฎีของวินสตัน

3.1 วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจำนวนมากได้ปฏิบัติและปฏิบัติน้อยในบทบาทแต่ละด้าน ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1. บทบาทด้านการแนะนำและให้คำปรึกษา

ข้อที่ปฏิบัติชัดเจน	ข้อที่ปฏิบัติน้อย
1. การอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสาขาวิชาที่ศึกษา	1. การแนะนำและชี้แจงเกี่ยวกับขั้นตอนการลงทะเบียนเรียน และปฏิทินการ
2. การแนะนำและกระตุ้นให้นักศึกษารู้จักกำหนดเป้าหมายของตนเองในการศึกษา	ศึกษาให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจน
3. การให้คำปรึกษาและตั้งเตือนเมื่อพบว่าผลการเรียนของนิสิตลดต่ำลง	2. แนะนำทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ที่เหมาะสมกับศาสตร์ทางวิชาการและเทคโนโลยี
4. การแนะนำวิธีการเรียนและค้นคว้าด้วยตนเองในระดับอุดมศึกษา	
5. การแนะนำในการปรับตัวให้ทันกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป	
6. การแนะนำเกี่ยวกับโอกาสการศึกษาต่อในระดับสูง	
7. การแนะนำแนวทางการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษาศึกษา	
8. การอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจเป้าหมายและแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา	
9. การกำหนดเป้าหมายของการให้คำปรึกษา โดยคำนึงถึงความต้องการของนิสิตนักศึกษาเป็นหลัก	

## 2. บทบาทด้านการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ข้อที่ปฏิบัติเด่นชัด	ข้อที่ปฏิบัติน้อย
1. การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาในด้าน <ol style="list-style-type: none"> <li>1.1 ความรับผิดชอบ</li> <li>1.2 การตรงต่อเวลา</li> <li>1.3 บุคลิกภาพ</li> <li>1.4 การใช้ภาษา</li> </ol>	1. การจัดทำแบบประเมินพัฒนาการของนิสิตนักศึกษาในด้านต่างๆโดยเน้นการมีคุณลักษณะของบัณฑิตทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2. การบันทึกการให้คำปรึกษาทุกครั้งที่นิสิตนักศึกษาเข้าพบ
2. การตั้งเตือนหรือแนะนำแนวทางที่เหมาะสมเมื่อพบข้อบกพร่องของนิสิตนักศึกษา	
3. ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีเพื่อก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในสาขาวิชาที่ศึกษา	

## 3. บทบาทด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับนิสิตนักศึกษา

ข้อที่ปฏิบัติเด่นชัด	ข้อที่ปฏิบัติน้อย
1. การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นกันเองเมื่อนิสิตนักศึกษาเข้าพบ	1. มีการจัดทำใบนัดพบและให้นิสิตนักศึกษากรอกประเด็นที่ต้องการขอคำปรึกษา
2. การเปิดโอกาสให้นิสิตนักศึกษาได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่เพื่อบังคับให้นิสิตนักศึกษามาขอคำปรึกษา	2. การมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนิสิตนักศึกษาในเรื่องการให้คำปรึกษาและไม่ให้คำปรึกษา
3. การพูดคุยสอบถามเรื่องต่างๆของนิสิตนักศึกษาโดยไม่เน้นเรื่องวิชาการแต่เพียงอย่างเดียว	



#### 4. บทบาทด้านการให้ความช่วยเหลือและประสานงาน

ข้อที่ปฏิบัติเด่นชัด	ข้อที่ปฏิบัติน้อย
1. อาจารย์ให้ข้อมูลของคณะและหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อนิสิตนักศึกษาในความดูแล 2. การเรียกพบนิสิตนักศึกษาเมื่อพบว่ามีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนิสิตนักศึกษาในความดูแล 3. การติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ไม่ทราบหรือไม่สามารถตอบได้ 4. การประสานงานกับฝ่ายกิจการนักศึกษาเมื่อพบว่านิสิตนักศึกษามีปัญหาที่เกี่ยวข้อง	1. อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อมูลของนิสิตนักศึกษาในความดูแลแก่อาจารย์ประจำวิชาที่นิสิตนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อประโยชน์ในการติดตามและประสานงาน 2. การพยายามใช้ทรัพยากรในมหาวิทยาลัยในการพัฒนานิสิตนักศึกษา

#### 5. ปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการดำเนินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

5.1 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากผลการวิจัยพบว่ามีอยู่ 2 ประการ คือ

5.1.1 นิสิตนักศึกษาเชื่อคำแนะนำของรุ่นพี่และเพื่อนในการเลือกวิชาเรียนมากกว่าอาจารย์ที่ปรึกษา

5.1.2 งานให้คำปรึกษาวิชาการไม่ได้รับการยอมรับให้เป็นผลงานของอาจารย์

5.2 ปัญหาและอุปสรรคของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการ

5.2.1 อาจารย์ที่ปรึกษาไม่ได้จัดตารางการเข้าพบให้นิสิตนักศึกษา

5.2.2 การขาดกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการกับนิสิตนักศึกษา